

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Fučíka a soudkyň JUDr. Elišky Mrázkové a Mgr. Nadi Pínové v právní věci žalobce: **T. P.**, bytem xxx, xxx, zastoupeného JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem, Praha 1, Opletalova 1535/4, proti žalovanému: **Česká republika, Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 424/16, o zaplacení částky 405.620 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. května 2013, č.j. 13 C 43/2012 – 61,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v zamítavém výroku o věci samé I **mění** tak, že žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci dále ještě částku 20.000 Kč se 7,5 % úrokem z prodlení ročně z této částky od 17.11.2011 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku a jinak, to je pokud jde o částku 381.000 Kč s příslušenstvím, **se potvrzuje**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 10.648 Kč a před odvolacím soudem částku 5.324 Kč k rukám advokáta JUDr. Petra Kočího, Ph.D., do patnácti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně ve výroku I zavázal žalovaného zaplatit žalobci částku 4.620 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 7,75 % ročně od 24.1.2013 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku. Ve výroku II žalobu ve zbývajících částech, to je ohledně 401.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,75 % ročně od 17.11.2011 do zaplacení zamítl a ve výroku III účastníkům navzájem nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Podle odůvodnění vzal za zjištěno, že dne 11.2.2010 bylo žalobci doručeno usnesení Policie ČR, Obvodního ředitelství Praha II, Služby kriminální policie a vyšetřování, odbor obecné kriminality, 2. oddělení, vydané téhož dne pod č.j. ORII – 1731 – 16TČ-2010-001272, kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 zák. č. 40/2009 Sb. (dále jen tr. zák.). Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30.9.2010, č.j. 2 T 93/2010 – 356 byl žalobce podle § 226 písm. b/ tr. ř. zproštěn obžaloby státního zástupce Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 5 ze dne 2.8.2010, sp. zn. 2 ZT 53/2010, kterou mu bylo kladeno za vinu, že dne 5.2.2010 v době okolo 12.00 hod v Praze 5 na parkovišti xxx, po předchozí hádce a drobném napadání pod pohrůžkou použití střelné zbraně – plynové pistole zn. Zoraki, mod 914, č. xxx – a vyhrožování prostřelením hlavy požadoval za „vykoupení životů“ po poškozených Martinu M., nar. xxx a M. F., nar. xxx, vydání peněz a mobilních telefonů, když mu následně poškozený M. předložil peněženku s asi 30 Kč a starší mobilní telefon zn. Sony Ericsson, řekl, že tento telefon nechce, poškozený F. telefonicky přivolal hlídku Městské policie hl. m. Prahy, při jejímž příjezdu obž. P. z místa utekl, čímž měl spáchat zvláště závažný zločin loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák., protože v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Odvolání podal státní zástupce v neprospěch obžalovaného, když v jeho jednání stále spatřoval zvláště závažný zločin loupeže a vyjádřil přesvědčení, že obžalovaný tímto jednáním naplnil všechny zákonné znaky skutkové podstaty tohoto zločinu a také obžalovaný, jenž žádal být zproštěn obžaloby podle § 226 písm. a/ tr. ř., když tvrdil, že nebylo prokázáno, že se skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán, stal. Odvolací Městský soud v Praze obě tato odvolání zamítl usnesením ze dne 11.1.2011, č.j. 5 To 520/2010 – 389, takže toto usnesení i zprošťující rozsudek nabyly též den právní moci. Trestní stíhání žalobce tedy trvalo od 11.2.2010 do 11.1.2011, což je 11 měsíců. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 9.11.2011, č.j. 2 T 93/2010 – 405 doručeným žalobci dne 28.11.2011 jeho obhájci (v této nyní souzené věci právnímu zástupci) dne 14.11.2011 bylo rozhodnuto, že se žalobci vrací výše označená plynová pistole, kterou žalobce převzal dne 13.1.2012 u Obvodního soudu pro Prahu 5.

Za popsanych okolností je žalobcem uplatněný nárok nárokem na náhradu škody z nezákonného rozhodnutí, kterým je usnesení o zahájení trestního stíhání. To bylo zrušeno (jeho účinky byly zrušeny) zprošťujícím rozsudkem, čímž byl založen nárok na náhradu škody spočívající jednak v imateriální újmě způsobené žalobci trestním stíháním, jež neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem (§ 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.) a jednak v materiální újmě představující finanční protihodnotu za to, že nemohl 22 měsíců užívat plynovou pistoli v ceně 1.700 Kč, kterou mu orgány činné v trestním řízení zabavily 15.2.2010 a dále za náklady řízení, které žalobce účelně vynaložil na zrušení nezákonného rozhodnutí o zahájení trestního stíhání (§ 31 odst. 1 a 3 zák. č. 82/1998 Sb.), v tomto případě náklady obhajoby v trestním řízení. V rámci předběžného uplatnění nároku (§ 14 zák. č.

82/1998 Sb.) u žalovaného, jež žalobce učinil přípisem ze dne 11.5.2011 doručeným žalovanému dne 13.5.2011, žalobce vyčíslil imateriální újmu částkou 400.000 Kč, náhradu za nemožnost užívat pistoli žádal 1.000 Kč a náklady obhajoby žádal podle vyúčtování ve výši 112.680 Kč. Žalovaný mu zaplatil náklady obhajoby částkou 108.060 Kč a nepřiznal je za úkony právní služby ze dne 3.3.2010 spočívající v účasti obhájce při úkonu správního orgánu, u kterého žalovaný nevěděl o co se jedná a za sepis vyjádření k odvolání ze dne 4.1.2011, které ve spisu nenalezl, celkem tedy z titulu nákladů obhajoby nezaplatil žalobci 4.620 Kč. Ostatní nároky žalovaný žalobci neuspokojil. Žalobce zbylé nepřiznané nároky obhajoby doložil u jednání soudu prvního stupně konaného dne 23.1.2013, a tento soud proto shledal nárok na náhradu nákladů obhajoby důvodným i pokud jde o tuto částku s příslušenstvím představovaným zákonným úrokem z prodlení ve výši podle vl. nař. 142/1994 Sb. v platném znění za dobu od 24.1.2013, tj. ode dne, kdy se žalovaný do prodlení dostal (§ 517 odst. 1 ObčZ). Pokud jde o nárok na náhradu za nemožnost používat plynovou pistoli ve výši 1.000 Kč, soud prvního stupně jej shledal nedůvodným, když podle usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 9.11.2011, kterým bylo rozhodnuto o jejím vrcení, ji žalobce fyzicky převzal dne 13.1.2012.

Dále se soud prvního stupně zabýval nárokem na náhradu nemotné újmy způsobené nezákonným rozhodnutím (usnesením) o zahájení trestního stíhání, které neskončilo vydáním odsuzujícího rozsudku. V té souvislosti řešil otázku, zda představuje dostatečné zadostiučinění konstatování, že došlo k porušení práva žalobce nebo zda mu náleží zadostiučinění v relativně podobě (§ 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.). Při stanovení formy či výše zadostiučinění vyšel soud prvního stupně především z povahy trestní věci, z délky trestního řízení a následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobce a přihlédl přitom i k okolnostem, za nichž k majetkové újmě došlo. Žalobce, který je osobou dosud soudně netrestanou, byl trestně stíhán jako obviněný, později jako obžalovaný, ze spáchání zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák., na který je trestní sazba 2 až 10 let. S ohledem na osobu obžalovaného tedy bylo možno předpokládat, že při uznání na vinu mu bude vyměřen trest na spodní hranici trestní sazby, jehož výkon bude podmíněčně odložen na zkušební dobu. Žalobce nebyl v průběhu trestního stíhání, které nebylo ani medializováno, ve vazbě a povaha zločinu, pro který byl stíhán, obvykle nezpůsobuje přílišné společenské odsouzení obviněného ve srovnání s tím, kdy by byl obviněn ze zločinu proti životu a zdraví. O tom, že je proti žalobci vedeno trestní řízení věděli jeho spolužáci ze střední školy, přátelé a rodina, kteří sice žalobce odsuzovali, ale ne nad míru v takových případech obvyklou, zejména, když byl žalobce obviněn, že zločin spáchal se zbraní. Trestní stíhání skončivší zproštěním obžaloby sice trvalo 11 měsíců, což není délka nepřiměřená, ale zprošťující rozsudek byl vydán již po 7,5 měsících, zbytek času proběhlo pro státního zástupce neúspěšné odvolací řízení. V průběhu trestního řízení nebyly shledány průtahy a jeho délka nebyla nepřiměřená. Důstojnost a společenská vážnost žalobce jeho trestním stíháním neutrpěla, žalobce složil maturitní zkoušku, přestože, jak vypověděl jako účastník řízení, se jeho docházka do školy v maturitním ročníku zhoršila a byl přijat ke studiu na vysoké škole, kterou úspěšně studuje dosud. Případ žalobce nebyl medializován, sám žalobce neuvedl žádné skutečnosti odůvodňující závěr, že jeho trestní stíhání nemuselo být ani zahájeno, případně že mohlo být ukončeno dříve. Žalobce byl příslušníky Policie ČR zadržen ve škole, o přestávce, tedy před zraky přítomných spolužáků a pedagogů, ale byl mu umožněn telefonický rozhovor s osobou blízkou. Rodiče žalobci zvolili obhájce, který pak byl přítomen úkonům trestního řízení. Soud prvního stupně neuvěřil žalobcovu tvrzení, že příslušníci Policie ČR vůči němu použili v nepřiměřené míře fyzického násilí. Za neobvyklý postup nelze označit žádost o posudek a zprávu o chování žalobce jednak ve škole, kde studoval a jednak ve školách, kde studoval dříve. Za dostatečnou satisfakci pro žalobce tedy soud prvního stupně považoval již samotné

zproštění obžaloby. Zadostiučinění v penězích je poškozeným obvykle přiznáváno zejména v případech, kdy trestní stíhání bylo vedeno pro podezření ze spáchání zvláště závažných trestných činů, bylo medializováno a poškozený v důsledku trestního stíhání přišel o zaměstnání nebo společenskou prestiž. Protože žalovaný již konstatoval, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, byla imateriální újma, již žalobce utrpěl, zcela kompenzována a požadavek o zadostiučinění v peněžní formě nebyl shledán důvodným. Z těchto důvodů soud prvního stupně žalobu o zaplacení částky 401.000 Kč s příslušenstvím, z toho 1.000 Kč jako náhrady za nemožnost užívat plynovou pistoli a 400.000 Kč jako odškodnění imateriální újmy, zamítl. Výrok o nákladech řízení, na jejichž náhradu účastníkům nepřiznal právo, soud prvního stupně odůvodnil ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. Žalobce totiž nepředložil žalovanému během předběžného projednání nároku podklady potřebné k přiznání nákladů i za dva úkony právní služby, a tak zavinil, že mu žalovaný náhradu za tyto dva úkony nezaplatil před podáním žaloby, kterou by tak za účelem uspokojení tohoto nároku nebylo třeba podávat.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání žalobce a napadl jím zamítavý výrok o věci samé II a na něm závislý výrok o nákladech řízení III. Odkázal na ustálenou judikaturu NS ČR (rozsudek sp. zn. 30 Cdo 2813/2011), jež stanovila tři kritéria pravidelně sloužící ke stanovení rozsahu způsobené nemajetkové újmy v případech trestních řízení, jež neskončila pravomocným rozsudkem. Podle prvního kritéria jde o závažnost trestného činu, z něhož je osoba obviněna. Soud prvního stupně podle odvolatele pochybil, když dovodil, že povaha trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, zpravidla nepůsobí přílišné společenské odsouzení stíhaného a že by tomu tak mohlo být např. když by byl žalobce stíhán pro zločin proti životu a zdraví. Žalobce zdůraznil, že zločin loupeže je typově závažným zločinem proti svobodě a předpoklad, že je-li žalobce osobou dosud soudně netrestanou, byl by mu za uvedený zločin pravděpodobně uložen trest s podmíněným odkladem a na samé dolní hranici trestní sazby, je zcela odtržený od reality. Druhým kritériem je délka trestního stíhání. K tomu žalobce konstatoval, že psychickému tlaku v důsledku trestního stíhání byl vystaven téměř po dobu celého jednoho roku. Třetím kritériem jsou následky způsobené trestním stíháním v osobnostní sféře poškozeného. Žalobce byl v průběhu trestního stíhání osobou bezúhonnou a soudně netrestanou, na což orgány činné v trestním řízení upozorňoval. Přesto byl nucen snášet jejich bezohlednost a lhostejnost. Už samotné zadržení bylo pro žalobce mimořádně tíživé, když, jak vypověděl, byl zadržen ve škole během přestávky, byl přitisknut ke zdi a byla mu nasazena pouta, kolem byli spolužáci, kteří počínání policistů sledovali. Tak došlo k zásahu do občanské cti, dobré pověsti a vážnosti žalobce ve společnosti. Byl jím nepříznivě ovlivněn život žalobce ve škole. Podle jeho tvrzení trestní stíhání představovalo rovněž zásah do jeho rodinného života, rodinní příslušníci žalobci napříště nedůvěřovali a k úplnému narovnání těchto vztahů nedošlo dosud. Žalobce se snažil v rodině i kamarádům celé ve znělce obžaloby a skutkové větě rozsudku popsané jednání vysvětlit, trestnou činnost, ze které byl obviněn vždy popíral, nedůvěru k němu však zcela neodstranil. Za zcela nesprávný označil žalobce názor soudu prvního stupně, že již samotné zproštění obžaloby je pro něj dostatečnou satisfakcí. Zmírnění trestu nebo zastavení trestního stíhání může být pro obžalovaného dostatečným odčiněním, ale to je v případě, že stíhaná osoba je vinna. V souzeném případě však jde u žalobce o osobu nevinnou a zproštění obžaloby je pro takovou osobu standardním ukončením trestního řízení. Takové osobě pak náleží satisfakce v penězích. V té souvislosti žalobce poznamenal, že osobám veřejně činným jsou za jednotlivá nebo krátkodobá slovní napadání v médiích přiznávány jako odškodnění částky v řádech statisíců nebo i milionů Kč. Jde přitom o osoby veřejného zájmu, které musí strpět vyšší míru zásahů do soukromí. Žalobci by za dlouhodobý zásah proto měla být jako odškodnění přiznána částka tyto částky převyšující. Žalobce navrhl změnu rozsudku soudu

prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé II tak, že by žalobě mělo být zcela vyhověno.

Žalovaný omluvil svou neúčast u odvolacího jednání, v písemném vyjádření vyvracel důvody podaného odvolání a nevrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně v zamítavé části. Odvolací soud proto podle § 101 odst. 3 o.s.ř. jednal v nepřítomnosti žalovaného.

Po zjištění, že žalobce použil odvolací důvody podle § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o.s.ř. přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně v mezích, ve kterých se odvolatel domáhal jeho přezkoumání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§§ 212, 212a odst. 1 a 5 a o.s.ř.), a dokazování v potřebném rozsahu doplnil (§ 213 odst. 4 o.s.ř.).

Z hodnocení žalobce jako žáka (studenta) Střední odborné školy xxx ze dne 22.6.2010 odvolací soud zjistil, že žalobce byl na tuto střední školu přijat do čtvrtého ročníku dne 16.9.2009. Sne 24.11.2009 mu byla udělena důtka ředitele školy za porušování školního řádu, kterého se dopouštěl neomluvenou absencí a pozdními příchody na vyučování. V pololetí šk. roku 2009 - 2010 byl na vysvědčení klasifikován známkou 3 za drzé a nevhodné chování vůči učitelům a ke dni 22.1.2010 byl podmíněčně vyloučen ze studia. Absence žalobce ve škole narůstaly, o čemž byl 18.3.2010 vyrozuměn otec žalobce, který je dodatečně telefonicky omluvil údajnými závažnými rodinnými důvody. Přesto žalobce vynikal nad ostatní spolužáky jeho vědomostmi, přirozenou inteligencí, lehkostí se učit a schopností všechno zvládnout. Důkazem jsou výsledky maturitní zkoušky, u níž prospěl s vyznamenáním. Se spolužáky měl konflikty jen zřídka, zaměřoval se hlavně na méně zdatné a pomalejší spolužáky, po napomenutí se jeho chování vždy zlepšilo. Před maturitou se celkově zklidnil.

Po takto doplněném dokazování zaměřeném na bližší a podrobnější zjištění ohledně osoby žalobce dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání je zčásti důvodné. Bylo na soudu prvního stupně, aby druh a případně výši zadostiučinění podle § 31a odst. 1 a 2 zák. č. 82/1998 Sb. stanovil s ohledem na specifické okolnosti tohoto konkrétního případu. Soud prvního stupně správně označil kriteria, která mohou být pravidelně způsobila ovlivnit rozsah nemajetkové újmy způsobené obviněnému (zde žalobci) trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem. Bylo třeba těmito okolnostmi vymezit (vyplnit) relativně neurčitou hypotézu ust. § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. Těmito kritérii jsou: 1/ povaha trestní věci, 2/ délka trestního stíhání a především 3/ dopady trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva na místě jen tehdy, když by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce ve finanční formě skutečně mělo dostat. Odvolací soud je přesvědčen o tom, že i když tato kriteria soud prvního stupně v napadeném rozsudku označil, nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za imateriální újmu podle nich v této věci správně a v souladu s právním názorem NS ČR obsaženým v rozsudku sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, na který odkázal, neposoudil. Je zejména nesprávný závěr soudu prvního stupně, že dostatečnou satisfakci pro žalobce představuje samotný fakt, že byl zproštěn obžaloby. Důvodem pro zproštění obžaloby v tomto případě přitom bylo, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. (§ 226 písm. b/ tr. ř.). Zproštění obžaloby za této procesní situace nepředstavuje pro obžalovaného satisfakci, ale s ohledem na důkazní situaci, jaká byla, je jediným možným výsledkem trestního řízení. Satisfakce se žalobce domáhá až v tomto sporu. Pokud jde o povahu trestního řízení, jehož účastníkem byl žalobce, bylo mu kladeno za vinu, že se dopustil zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zák. Jde o zločin výjimečný tím, že má ve skutkové podstatě dva objekty, které pachatel současně napadá (porušuje), jimiž jsou

zájem na ochraně svobody člověka a zájem na ochraně jeho majetku. Navíc šlo o zločin spáchaný se zbraní (což je cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším). Tím vyniká nad ostatní zločiny závažností, která úměrně zvýšila intenzitu, s jakou žalobce jako osoba poškozená trestní řízení proti němu vedené negativně vnímal. Žalobce byl během trestního řízení proti němu vedeného ohrožen trestem odnětí svobody v rozpětí dva až deset let. Jako prvotrestaný a osoba zachovalá, navíc ve věku blízkém věku mladistvých (19,5 let), měl reálnou naději při uznání na vinu na trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby s podmíněným odkladem na delší zkušební dobu. Pokud jde o délku trestního řízení, ta byla standardní, nebyly v činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně soudu zaznamenány žádné průtahy. Délkou trestního řízení integrita žalobce dotčena nebyla. Pokud jde o následky způsobené žalobci trestním řízením v osobnostní sféře mohou být zvýrazněny nebo potlačeny podle intenzity naplnění prvních dvou kritérií. V tomto případě byly následky způsobené žalobci trestním řízením zvýrazněny závažností trestného činu, z něhož byl žalobce obviněn. Vedle toho je třeba podle § 31a odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlídnout k okolnostem, za nichž k majetkové újmě došlo. Jde m.j. o okolnosti zahájení trestního stíhání předcházející, popřípadě trestní stíhání provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného (žalobce) na tom, že proti němu bylo zahájeno a vedeno trestní stíhání, aniž by bylo možno uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám. Je třeba zohlednit důvody, pro něž došlo ke zproštění obžaloby. Forma a výše případného peněžního zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti a jeho přiznání nad rámec konstatování porušení práva je na místě jen když by se poškozenému z hlediska obecné slušnosti finanční satisfakce skutečně mělo dostat. V tomto případě bylo trvání negativního zásahu do osobnosti žalobce ohraničeno daty 11.2.2010, kdy bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání a 11.1.2011, kdy bylo zamítnuto odvolání státního zástupce a obžalovaného (zde žalobce) proti zprošťujícímu rozsudku, tedy 11 měsíců. Zahájení trestního stíhání žalobce však podle zprávy školy, kde studoval, předcházelo po pouhých dvou měsících po jeho přijetí do školy udělení ředitelské důtky za porušování školního řádu, jehož se dopouštěl pozdními příchody do školy a neomluvenými absencemi, v pololetí, tj. 31.1.2010 byl na vysvědčení hodnocen třetím stupněm z chování za xxx a 22.1.2010 byl podmíněčně vyloučen ze studia. Na ten den byl také předvolán do školy otec žalobce, který se však nedostavil, později telefonicky omluvil žalobcovy absencí rodinnými důvody. Není tedy pravdivá účastnická výpověď žalobce, který uvedl, že později (po zahájení trestního stíhání) začal mít problémy s docházkou, „protože mu to celé prostředí bylo nepříjemné“. Problémy s docházkou do školy a s dodržováním kázně i zásad elementární slušnosti k vyučujícím měl již před zahájením trestního stíhání a rodina se kázeňskými problémy žalobce včas nezabývala, třebaže o nich byla školou informována. V rámci trestního řízení soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, osobním, rodinným a majetkovým poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy (§ 39 odst. 1 část věty první před středníkem tr. zák. Za tím účelem je v přípravném řízení trestním vyžalována zpráva o pověsti obviněného, jeho pracovní hodnocení od zaměstnavatele a když jde o studujícího, hodnocení ze školy a opis rejstříku trestů. Protože žalobce v době, kdy proti němu bylo zahájeno trestní stíhání do školy docházel jen půl roku, bylo zcela na místě vyžádat hodnocení i ze střední školy, kam docházel před tím, Míra zásahu do osobnostní sféry žalobce vyžádáním uvedených zpráv nebyla nijak zvýšena. Žalobce byl zproštěn obžaloby, protože v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. To znamená, že skutkový děj, který tvořil základ obžaloby se alespoň zčásti stal, jen nebylo prokázáno, že by při něm byly naplněny znaky skutkové podstaty nějakého trestného činu. Žalobce byl zproštěn obžaloby pro nedostatek důkazů, tedy podle zásady in dubio pro reo. Odvolací soud je přesvědčen o tom, že žalobce má podíl na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, aniž by bylo lze

uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám. Jeho chování a jednání je možno označit na hraně, ne však za hranou zákona. Pokud jde o zhoršení vztahů a vznik nedůvěry v rodině a rozpad, či zhoršení vztahů žalobce se spolužáky a kamarády, jde o obvyklý dopad trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného, zde žalobce. Za těchto okolností odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně shledává v souladu s pravidly obecné slušnosti a obecně sdílenými představami o spravedlnosti, aby se žalobci nad rámec konstatování porušení práva dostalo také zadostiučinění v relutární formě. Jde o odškodnění právě za soudem prvního stupně zmíněnou zátěž, kterou pro žalobce znamenalo trestní stíhání, jež neskončilo odsuzujícím rozsudkem. Jako přiměřené v této věci shledává peněžní zadostiučinění ve výši 20.000 Kč (§ 31a odst. 1 a 2 zák. č. 82/1998 Sb.). V této částce jsou promítnuty výše uvedené úvahy včetně toho, že žalobce nebyl stíhán vazebně, není veřejnou osobou, nepřišel o zaměstnání ani společenskou prestiž a jeho případ nebyl medializován. Kdyby tomu tak bylo, bylo by přiměřené zadostiučinění vyšší. Pokud jde o částku 1.000 Kč jako odškodnění za to, že žalobce nemohl používat plynovou pistoli, odvolací soud sdílí názor soudu prvního stupně o tom, že tím žalobci žádná škoda nevznikla, ostatně ji v odvolání ani nijak blíže nespecifikoval (například tak, že trpěl tím, že mu bylo po dobu několika let znemožněno z ní střílet) a pistole mu byla vrácena.

Ze všech těchto důvodů odvolací soud změnil (§ 220 odst. 1 písm. b/ o.s.ř.) rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé I tak, že žalovaného zavázal zaplatit žalobci dále ještě částku 20.000 Kč s přísl. a jinak, tj. pokud jde o částku 381.000 Kč s příslušenstvím jej jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

Výrok I, kterým byl žalovaný zavázán zaplatit žalobci částku 4.620 Kč nebyl odvoláním napaden, a protože má samostatný skutkový základ, zůstal přezkumnou činností odvolacího soudu nedotčen (§ 206 odst. 2 o.s.ř.).

Protože odvolací soud změnil, byť zčásti, rozsudek soudu prvního stupně, rozhodl o nákladech řízení před soudy obou stupňů, které žalobci přiznal jako mimosmluvní odměnu za právní zastoupení advokátem vypočtenou z přisouzeného odškodnění za imateriální újmu (§ 224 odst. 1 a 2, 142 odst. 3 o.s.ř.). Při výpočtu nákladů řízení před soudem prvního stupně do tarifní hodnoty nezapočítal částku 4.620 Kč představující náklady obhajoby za dva úkony právní služby, a to ze stejných důvodů, jaké jsou uvedeny v napadeném rozsudku. Náklady řízení před soudem prvního stupně tvoří mimosmluvní odměna vypočtená podle § 7 bodu 5 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 1.900 Kč za úkon právní služby. Právní zástupce žalobce vykonal pro žalobce úkony právní služby: příprava a převzetí zastoupení a podpis plné moci z 11.5.2011, sepis žaloby z 30.1.2012 a zastoupení žalobce u jednání soudu prvního stupně ve dnech 23.1.2013 a 25.5.2013 (§ 11 odst. 1 písm. a/, d/ a g/ vyhl. č. 177/1996 Sb.). Za každý úkon právní služby náleží právnímu zástupci žalobce režijní paušál 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.). Výpočet tedy je: $(1.900 \times 4) + (300 \times 4) = 8.800$ Kč. Tuto částku je třeba podle § 137 odst. 3 o.s.ř. zvýšit o 21 % DPH, jejíž je právní zástupce žalobce plátcem. Daň je 1.848 Kč a výsledek nákladů řízení před soudem prvního stupně je 10.648 Kč. Tuto částku bylo uloženo žalovanému zaplatit k rukám právního zástupce žalobce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.) ve lhůtě stanovené s ohledem na to, aby byly dodrženy podmínky pro čerpání peněz ze státního rozpočtu. Náklady odvolacího řízení tvoří stejná sazba mimosmluvní odměny s tím, že právní zástupce pro žalobce v odvolacím řízení vykonal dva úkony právní služby, a to sepis odvolání ze 4.7.2013 a účast u odvolacím jednání dne 4.12.2013 (§ 11 odst. 2 písm. g/ a k/ vyhl. č. 177/1996 Sb.). Výpočet je: $(1.900 \times 2) + (300 \times 2) = 4.400$ Kč. K tomu náleží ještě 21 % DPH, která činí 924 Kč, takže náklady odvolacího řízení jsou úhrnem 5.324 Kč, které rovněž zaplatí žalovaný k rukám právního zástupce žalobce ve výše uvedené lhůtě.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže Nejvyšší soud České republiky na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu prvního stupně dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 4. prosince 2013

JUDr. Vladimír Fučík v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
M.A.